

raadsvoorstel

titel/onderwerp	Bestedingen financiële middelen Onderwijsachterstandenbeleid
portefeuillehouder	Mevrouw L. van Leeuwen -Koster
opgesteld door	Marcel Leenders
kenmerk/datum	1 maart 2007
vergaderdatum raad	26 april 2007
jaar/nummer	2007/

Voorstel

onderwerp Onderwijsachterstandenbeleid

B&W stelt de Raad voor het volgende te besluiten:

1. de uitkering voor het Onderwijsachterstandenbeleid in het schooljaar 2006-2007 te gebruiken voor de basisscholen en peuterspeelzalen in de voormalige gemeente Nieuwkoop;
2. het college van b&w opdracht te geven zorg te dragen voor verdere uitwerking van het Onderwijsachterstandenbeleid, daarbij rekening houdend met de organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen in de gemeente Nieuwkoop.

Samenvatting voorstel/doel:

Per 1 augustus 2006 is de tweede planperiode gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA) beëindigd en overgegaan naar het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid (OAB). De nieuwe wet is per 1 augustus 2006 van kracht, de definitieve algemene maatregel van bestuur is echter pas begin oktober 2006 verschenen en heeft op dat moment pas financiële duidelijkheid voor de gemeenten gegeven, evenals de voorwaarden voor het nieuwe achterstandenbeleid.

Gemeentelijke taken

De verantwoordelijkheden van scholen, gemeenten en Rijk zijn sterk gherdefinieerd. Scholen worden eerst en vooral verantwoordelijk voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De huidige praktijk van een GOA-plan, OOGO-overleg en een gemeentelijke regietaak zijn niet langer verplicht. Een groot deel van het nu nog gemeentelijk budget, zal rechtstreeks naar de scholen (de schoolbesturen) gaan.

Gemeenten ontvangen nog een resterend deel dat dient te worden ingezet voor:

- VVE-beleid (voor- en vroegschoolse educatie): de voorschoolse periode (hierbij is een overgangperiode ingesteld);
- schakelklassen: een jaar extra ondersteuning voor leerlingen met grote taalachterstanden, in vormen van daartoe speciaal ingerichte groepen of groepjes. Op drie manieren vorm te geven: een voltijdsklas, een deeltijdsklas naast de reguliere

lessen of een verlengde schooldag.

- tenminste jaarlijks overleg met schoolbesturen, over in ieder geval: - het voorkomen van etnische segregatie; - het bevorderen van integratie; - het bestrijden van achterstanden; - de doorlopende leerlijn van voorschools naar basisonderwijs; - afstemming van de inschrijvings- en toelatingsprocedures; - een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over scholen.

De afspraken dienen zoveel mogelijk betrekking te hebben op meetbare doelen en er wordt door de Inspectie jaarlijks over gerapporteerd. Verder is een beperkt deel van de financiën naar eigen inzicht te besteden (zie Financiën). Gemeenten blijven bovendien verantwoordelijk voor de lokale infrastructuur: de afstemming van voorzieningen rond het onderwijs. De minister heeft er voorts op gewezen dat er binnen Operatie Jong aandacht besteed zal worden aan het investeren in gezinssituaties, de ouderbetrokkenheid en de jeugdketen. Van belang daarbij is de uitwisseling van kennis en ervaring tussen consultatiebureaus en de gemeenten op het punt van signalering van een taalachterstand bij kinderen.

Indien in het lokale overleg gemeente-schoolbesturen geen overeenstemming wordt bereikt, neemt in de eerste plaats het college van b&w het initiatief tot nieuw overleg, waarin gestreefd wordt naar zo groot mogelijke consensus. Indien ook dit overleg niet tot overeenstemming leidt, kan b&w of de schoolbesturen om bindend advies aan de (in te richten) geschillencommissie vragen. De geschillencommissie wordt een landelijke commissie van 4 leden, voorgedragen door de besturenorganisaties en de VNG, en benoemd door de minister. De geschillencommissie brengt binnen 4 weken bindend advies uit.

Financiën

Voor het totale gemeentelijk onderwijsachterstandenbudget is beschikbaar: € 30 miljoen voor de schakelklassen, € 25 miljoen naar eigen inzicht en € 110 miljoen voor de VVE-periode (zo'n € 30 miljoen euro hiervan moet worden 'overgeheveld' van het vroegschoolse, naar het voorschoolse (m.n. de peuterspeelzalen)). Voor het laatste wordt een geleidelijke overgangsregeling ingesteld. Deze regeling houdt in dat in het schooljaar 2006-2007 een gedeelte van het bedrag van de specifieke uitkering aan vroegschoolse educatie kan worden besteed, in het tweede en derde jaar wordt de besteding verminderd en in het vierde jaar is de besteding gereduceerd tot nul. Voor de daadwerkelijke inrichting van schakelklassen is een overgangsjaar mogelijk voor gemeenten (ter voorbereiding).

Voor de gemeente Nieuwkoop bedraagt de gemeentelijke vergoeding € 25.992,-- per schooljaar (in totaal over de gehele periode € 103.968,--). Daarbij dient te worden opgemerkt dat alleen de voormalige gemeente Nieuwkoop financiële middelen heeft ontvangen.

Monitoring, evaluatie en rekenschap

Wat betreft het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid zijn de monitorplannen nog niet volledig duidelijk. In ieder geval gaat de Inspectie een belangrijke rol spelen in het beoordelen van scholen (bo en vo) op hun inzet van de achterstandsmiddelen. Wat betreft de wettelijke plicht voor het voeren van een leerplicht- en RMC-administratie is niets veranderd. Dit gemeentelijk bestand kan uiteraard worden gebruikt als lokaal monitorbestand ten behoeve van het nieuwe lokaal onderwijs- en jeugdbeleid.

Onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010

Zoals al aangegeven bedraagt voor de gemeente Nieuwkoop de gemeentelijke vergoeding € 25.992,-- per schooljaar (in totaal over de gehele periode € 103.968,--). Alleen de voormalige gemeente Nieuwkoop heeft financiële middelen ontvangen, de gemeente Ter Aar en Liemeer echter niet.

Maximaal 15% kan worden besteed aan coördinerende of overige activiteiten die zijn gerelateerd aan het onderwijsachterstandenbeleid, 20% mag worden besteed aan de voorbereiding voor het inrichten van schakelklassen. De bepalingen over de overgangperiode geven aan dat in het eerste jaar ten hoogste het bedrag van de specifieke uitkering dat op basis van het onderwijsachterstandenplan van de gemeente zoals dat luidde op 31 juli 2006, aan vroegschoolse educatie werd besteed, aan vroegschoolse educatie mag worden besteed.

Binnen de voormalige gemeente Nieuwkoop is een werkgroep OAB actief. Deze werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van peuterspeelzalen en basisscholen uit de voormalige Gemeente Nieuwkoop en ambtelijke vertegenwoordiging, heeft inmiddels een aantal jaren vorm gegeven aan het onderwijsachterstandenbeleid binnen de gemeente. De werkgroep heeft een aantal zaken besproken welke gedurende dit schooljaar doorlopen vanuit de vorige planperiode. Het gaat hierbij om de volgende punten:

- nazorg op de peuterspeelzalen en basisscholen voor wat betreft de invoering van de programma's Peuterpraat en Kinderklanken;
- coördinatie door De Weerklank (leverancier van de beide programma's);
- workshop voor de peuterspeelzaal;
- vergoeding twee dagdelen allochtone peuters op de peuterspeelzaal 't Vijvertje (uitdrukkelijk leeft de wens van de peuterspeelzaal door te gaan met deze constructie), maar dit dient dan uitgebreid te worden naar 3 dagdelen,
- extra taalondersteuning op de peuterspeelzaal 't Vijvertje en Trixie;
- vergoeding van deelname peuterleidsters aan de bijeenkomsten van de ZorgadviesTeams.

Doelgroepbepaling

Artikel 6 van het Besluit doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006-2008 vermeldt het volgende:

als voorwaarde voor de voorschoolse (doelgroepkinderen van 2 en 3 jaar) educatie geldt:

- dat de gemeente aangeeft op grond van welke criteria een doelgroepkind in aanmerking komt voor het volgen van voorschoolse educatie, en
- dat elk doelgroepkind tenminste 3 dagdelen per week gedurende minimaal 12 maanden deelneemt aan voorschoolse educatie.

In de nota van toelichting op dit artikel wordt aangegeven dat de criteria voor de gewichtenregeling in het basisonderwijs als uitgangspunt worden gehanteerd om een doelgroep in de voorschoolse periode te hanteren. Echter, op lokaal niveau kunnen andere afspraken hierover gemaakt worden. Van belang is dat duidelijk moet zijn welke criteria bij het definiëren van een doelgroepkind zijn gehanteerd.

Het komt er op neer dat de uitkering aan de gemeenten gebaseerd is op de gewichtenregeling in het basisonderwijs. Naast de gewichtenregeling kan de gemeente echter andere criteria hanteren. Denk bijvoorbeeld aan een indicatie van het consultatiebureau dat een kind in zijn ontwikkeling achterblijft. Gewichtskinderen zijn niet altijd de kinderen die te kampen hebben met (dreigende) onderwijsachterstanden; ook onder niet-gewichtskinderen bevinden zich kinderen die baat hebben bij VVE.

VVE en de consultatiebureaus

Doordat de medewerkers van het consultatiebureau bijna alle jonge kinderen en hun ouders bereiken, zijn ze een uitstekende partner bij het opstellen en uitvoeren van het VVE beleid.

Op de volgende gebieden kunnen consultatiebureaus een rol spelen:

- werving en toeleiding van doelgroepeuters naar peuterspeelzalen met VVE-programma's,
- de bepaling van de doelgroep voor VVE en de screening van doelgroepkinderen (zie vragenlijst),
- uitvoerende taken op het gebied van stimulering van het gebruik van boeken.

Geconcludeerd is, dat:

1. de werkgroep OAB dient in het schooljaar 2006-2007 gehandhaafd te blijven, gelet op de verplichting van de gemeente vorm te geven aan de voorschoolse periode. De juiste samenstelling van de werkgroep is nog onderwerp van gesprek.
2. de voormalige gemeenten Liemeer en Ter Aar ontvangen geen financiële middelen volgens het Onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010. Het bedrag voor het schooljaar 2006-2007 wordt daardoor vooral besteed in de voormalige gemeente Nieuwkoop. Wel dient bekeken te worden of de financiële middelen nu volledig beschikbaar kunnen / dienen te zijn voor alle betrokkenen.
3. de werkgroep OAB dient de criteria op te stellen voor de doelgroepkinderen in de voorschoolse periode.

Beleid na 1 augustus 2007

In de werkgroep OAB is geconstateerd dat beleid dient te worden gemaakt naar de situatie per 1 augustus 2007. Daarbij dienen o.a. de volgende aspecten te worden betrokken: elk doelgroepkind tenminste 3 dagdelen per week gedurende minimaal 12 maanden deelneemt aan voorschoolse educatie, kunnen alle peuterspeelzalen hierbij betrokken worden, wat kan de rol van de consultatiebureaus zijn, hoe kunnen de kinderdagverblijven betrokken worden bij het VVE verhaal, het visie document van de voormalige gemeente Ter Aar.

De werkgroep OAB dient deze aspecten mee te nemen in de op te stellen beleidsnotitie gericht op de situatie na 1 augustus 2007.

Ondertekening (indieners):

Burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Secretaris
Th. van Waes

Burgemeester
D.M. Boogaard

Advies

1. vast te stellen dat de uitkering voor het Onderwijsachterstandenbeleid in het schooljaar 2006-2007 gebruikt wordt voor de basisscholen en peuterspeelzalen in de voormalige gemeente Nieuwkoop;
2. het college van b&w opdracht te geven zorg te dragen voor verdere uitwerking van het Onderwijsachterstandenbeleid, daarbij rekening houdend met de organisaties voor kinderdagopvang en peuterspeelzaal in de nieuwe gemeente Nieuwkoop.

Achterliggende stukken die ter inzage liggen

- N.v.t.